

Von Stockhausen in Nederlandsch-Indië en Nederland

R.G. de Neve

Inleiding

De naam Von Stockhausen wordt gedragen door verschillende niet aan elkaar verwante, Duitse adellijke families. Allereerst het geslacht Von Stockhausen dat behoort tot oude adel van Westfalen.¹ Daarnaast het geslacht Von Stockhausen in Nedersaksen, dat eveneens tot de oude adel wordt gerekend.² Oude adel zijn families die al in de middeleeuwen als adellijk werden beschouwd. Een zijtak van de Nedersaksische familie is gevestigd in Hessen en is daar opgenomen in de *althessischen Ritterschaft*.³ Tenslotte een geslacht dat pas in 1798 werd geadeld en zijn wortels in Thüringen heeft. Deze familie behoort tot de zogeheten *Briefadel* en stamt uit Stockhausen dat tegenwoordig een stadsdeel van Sondershausen is.⁴

De families uit Westfalen, Neder-Saksen en Thüringen vonden elkaar in een *Familienverband* dat op 16 mei 1926 in Kassel werd opgericht en 14 oktober 1962 op kasteel Trendelburg nieuw leven werd ingeblazen. Kasteel Trendelburg was eigendom van de Thüringse familie Von Stockhausen. Op dit moment is Trendelburg geen familiebezit meer en doet het kasteel dienst als hotel.

Kasteel Trendelburg.

De oudst bekende stamvader van de Thüringse Von Stockhausens is een Hans Stockhausen, die in 1495 vermeld werd als kapitein te Nordhausen. Zijn nazaat artilleriekapitein Christian Ludwig Stockhausen (1746-1820) werd door de Pruisische koning Friedrich Wilhelm III op 6 juli 1798 in de Pruisische adelstand verheven en mocht zich sindsdien Von Stockhausen noemen. Bij die gelegenheid werd ook zijn familiewapen vastgesteld (zie de wapenafbeelding hier beneden).⁵ Heraldisch wordt dit wapen als volgt beschreven.

Op een zilveren veld een bruine eikenstam met vier geknotte takken en twee afhangende groene bladeren en een gouden schildzoom. Een aanzierende helm, gedekt door een gouden kroon van drie bladeren en twee parels. Helmtaken: een geopende zwarte vlucht, de beide vleugels beladen met een gesteeld klaverblad van goud. Helmkleeden: blauw, gevoerd van zilver.⁶

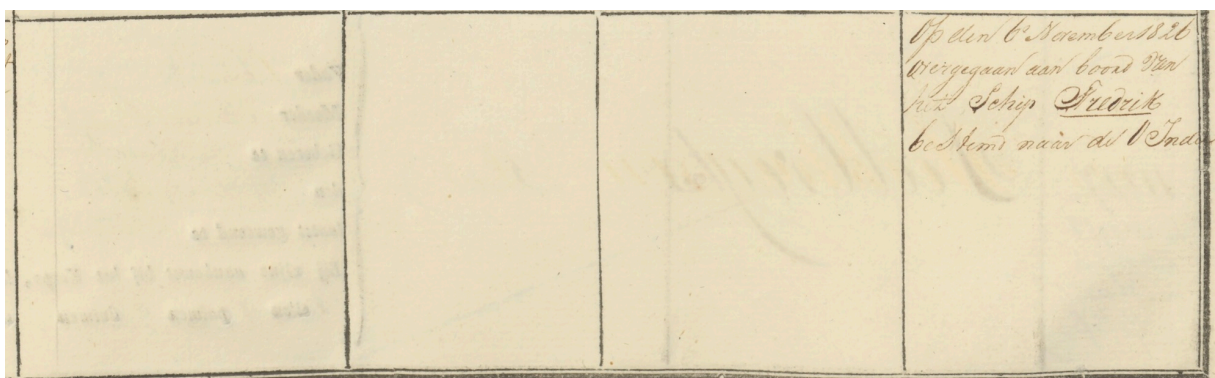
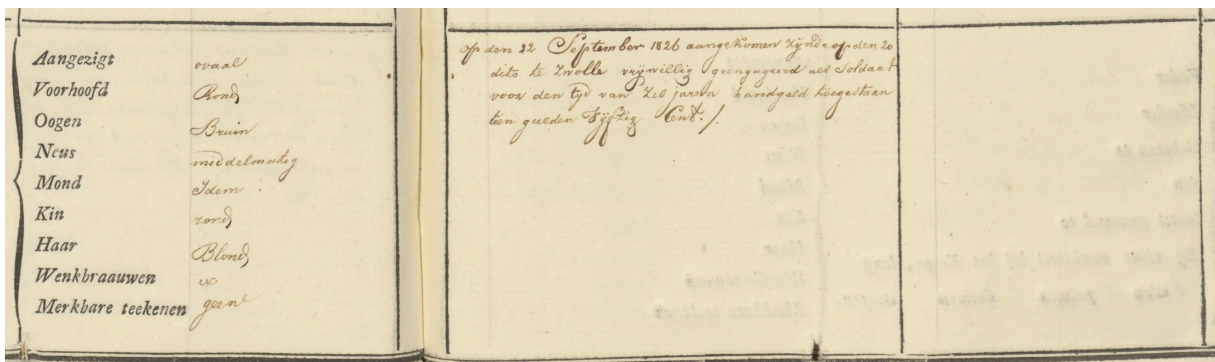
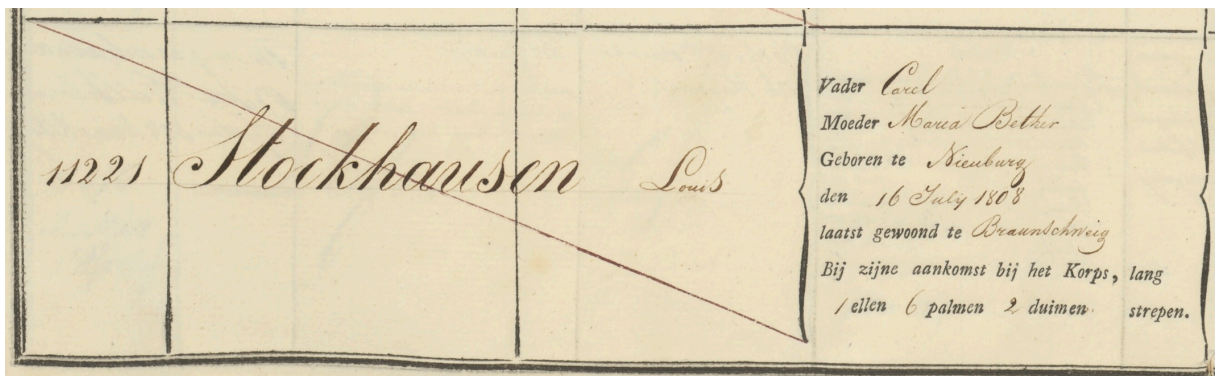
Wapen voor Christian Ludwig von Stockhausen (1798).

Twee leden van de Thüringse familie gingen naar Nederlandsch-Indië. De eerste was Louis Friedrich Stockhausen (1808-1848). Zoals velen, vertrok hij als soldaat in Nederlandse dienst naar de Oost. Vermoedelijk al vrij snel na aankomst daar, verruilde hij het leger voor een bestaan als burger. Hoe hij in zijn levensonderhoud heeft voorzien, is mij niet bekend. Zijn tak stierf met zijn kleinzoon in mannelijke lijn uit. Louis Friedrich stamde uit een tak van de Thüringse familie die niet in 1798 werd geadeld. Zijn zoon Cornelis Maria Frederik Stockhausen (1834-1911) kreeg van de vorst van Schwarzburg-Sondershausen op 3 december (of maart?) 1890 bevestiging van zijn adeldom (*Adelsbestätigung*).⁷ Bij die gelegenheid werd voor hem een wapen vastgesteld met op een zilveren veld een zwarte eikenstam met vier geknotte takken en twee groene bladeren. Helmtaken: een geopende zwarte vlucht, elk der vleugels beladen met een gesteeld klaverblad van goud. Helmkleeden: rechts blauw, gevoerd van zilver, links zwart gevoerd van zilver.⁸ Het wapen uit 1890 wijkt dus licht af van dat uit 1798 (de gouden schildzoom ontbreekt; de eikenstam is zwart i.p.v. bruin; en het helmkleed links is zwart i.p.v. blauw, gevoerd van zilver).

Na Louis Friedrich Stockhausen kwam Theodor Albert von Stockhausen (1857-1926) in Nederlandsch-Indië aan. Hij was een nazaat van de in 1798 geadelde Christian Ludwig von Stockhausen en ook hij vertrok als militair naar Nederlandsch-Indië. Hij trouwde daar, kreeg kinderen en werd gepensioneerd als cavalerist 2e klasse. Zijn nakomelingen wonen op dit moment in Nederland en de Verenigde Staten. Zij zouden nog steeds tot Duitse adel hebben behoord, als in Duitsland de adel niet in 1918 was afgeschaft. Hadden zij vóór het inwerkingtreden van de huidige (Nederlandse) Wet op de adeldom (1 augustus 1994) om inlijving in de Nederlandse adel verzocht, dan was hun verzoek waarschijnlijk ingewilligd en hadden zij zich nu jonkheer mogen noemen. Op dit moment is een dergelijk verzoek echter zinloos, aangezien Duitsland geen wettelijk erkende adel meer kent en inlijving alleen nog plaats kan vinden als gelijktijdig verzocht werd om naturalisatie tot Nederlander.

Fragmentgenealogie van Louis Friedrich Stockhausen

I. LOUIS (lees: LOUIS FRIEDRICH) STOCKHAUSEN, geb. Nieuburg (lees: Nienburg an der Saale), gelegen in de huidige deelstaat Saksen-Anhalt 16 juli 1808 (zn. van Carl (lees: Johann Peter Gottlieb Karl) Stockhausen en Maria Bether (lees: Wilhelmine Henriette Dorothea Böttger)),⁹ woonde voor zijn indiensttreding te Brunswijk, te Zwolle vrijwillig als soldaat in dienst getreden voor zes jaar met een handgeld van tien gulden en vijftig cent 20 sept. 1826, geëmbarkeerd a/b van het schip "Fredrik" met bestemming Oost-Indië 6 nov. 1826,¹⁰ verliet na aankomst in Nederlandsch-Indië vermoedelijk kort daarna de militaire dienst, employé bij de Factorij van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, kwam, komende van Batavia, als passagier a/b van het schip "De Vrouw Johanna Elizabeth" (kapt. H.J. Bonn) te Soerabaja aan 1831,¹¹ op de inwonerslijst van de residentie Pasoeroean (1833-1839), de residentie Besoeki (1839-1841), Probolingo (Besoeki) (1842-1845) en de residentie Rembang (1847-1848), overl. Toeban (Rembang) 21 juni 1848, tr. Pasoeroean 12 sept. 1832 MARIA CATHARINA HESSELAAR, geb. (verm. omstr. 1816), overl. Pasoeroean 6 juli 1869,¹² dr. van verm. Hermanus Theodorus Hesselaar¹³ en Charlotta Meijer.¹⁴

Stamboekinschrijving van Louis Stockhausen, Nationaal Archief, Archief Ministerie van Oorlog, Stamboeken van onderofficieren en minderen van de landmacht 1813-1924 (toegang 2.13.09), Stamboek Algemeen depot der landmacht nr. 33. inv.nr. 635, nr. 11221.

H U W E L I J K E N.
 Getrouwd,
 L. F. STOCKHAUSEN,
 en
 M. G. HESSELAAR.
 Pasoeroean, 12 september 1832.

Javasche Courant van 22 september 1832.

Julij 2 Henriette Elisabeth Tromp de Haas, (overleden te Tosarie).
6 Maria Catharina Hesselaar, weduwe Stockhausen.

Opgaven burgerlijke stand (overlijdens Pasoeroean 1869) in: Naamlijst 1870, pagina 284.

Sterfgevallen.

Heden overleed alhier, na een kortstondig, doch smartelijk lijden, onze waarde moeder en behuwd moeder *Charlotte Meijer*, weduwe *H. T. Hesselaar*, in den ouderdom van nagenoeg 44 jaren.

Hare stille deugden, en de liefde, die zij ons en alle de haren toedroeg, zullen nimmer door ons vergeten worden.

Mede uit naam harer overige kinderen en behuwd zoon.

L. F. STOCKHAUSEN,
 M. C. STOCKHAUSEN,
 geb. Hesselaar.

PASOEROEWAN,
 27 Januarij 1839,

Javasche Courant van 9 februari 1839.

Uit dit huwelijk:

1. CORNELIS MARIA FREDERIK, volgt IIa.
2. LOUIS JOHAN CAREL, volgt IIb.
3. CHARLOTTA THEODORA STOCKHAUSEN, geb. Pasoeroean 21 sept. 1838,¹⁵ eigenares van de landbouwondernemingen, gevestigd op de erfpachtpercelen Wonosari (koffie en kina) (1901, 1905), Wonoagoeng (koffie en kina) (1901, 1905), Petoengwoeloeng (koffie, kina, bloemen) (1901, 1905) en Geboek (geen product genoemd) (1901), alle gelegen in het district Karanlo (Malang, Pasoeroean),¹⁶ ontving tijdens de te Pasoeroean op 25 en 26 mei 1893 gehouden Tentoonstelling van Vee-teelt en Bloemen voor haar verzameling schelpen een bronzen medaille van de afdeling Kunst en Nijverheid en voor haar bloemen een gouden medaille,¹⁷ overl. Lawang (Pasoeroean) (ingeschr. Bangil, Pasoeroean) 3 dec. 1917,¹⁸ tr. Pasoeroean 25 juni 1859 JOHANNIS MARIUS VERHEIJ, geb. Brielle 2 april 1836,¹⁹ op de inwonerslijst van Batavia (1857), Pasoeroean (1858-1871, 1875-1876) en Malang (1877-1884),²⁰ koopman²¹ en mede-oprichter/lid van de fa. D.C. van der Hart & Co., kooplieden te Pasoeroean -1 jan. 1872,²² tweede luitenant bij de schutterij te Pasoeroean 1865-1872,²³ verschepte onder eigen naam met het Nederlandse schip "Nieuwe Waterweg I" (kapt. Van der Valk) 38.363 kilo tabak naar Nederland 1874,²⁴ mede-eigenaar van de gasfabriek te Pasoeroean (1874),²⁵ eigenaar van de landbouwondernemingen, gevestigd op de erfpachtpercelen Wonosari (koffie) 1875- en Wonoagoeng (kina) 1878-, beide gelegen in het district Karanglo (1884-1886) en het erfpachtperceel Tjandi/ Soembarsari (koffie) 1884-, gelegen in het district Tempeh (Loemadjang, Probolinggo) (1885-1886),²⁶ overl. Malang 29 okt. 1885, zn. van Bastiaan Jacob Verheij, grondeigenaar te Brielle (1836), en Clara Magdalena van der Minne.

—Op den 21sten September 1838, beviel te Pasoeroewan van eene dochter, *Maria Catharina Hesselaar*, geliefde echtgenoot van *L. F. STOCKHAUSEN.*

Javasche Courant van 10 oktober 1838.

Koffieonderneming Soembersari met op de achtergrond de Goenoeng Smeroe, begin twintigste eeuw (collectie Nationaal Museum van Wereldculturen). Met een onbekend echtpaar en kinderen.

In den avond van den 26en April begon de *Smeroe* vuur uit te braken en wierp in zuidelijke richting steenen uit. In den morgen van den daarop volgenden dag vluchtte het werkvolk van het perceel Soembersarie, (adm. van West, eigenaar J. M. Verheij.) Op dat perceel, benevens op het reeds vroeger geteisterde Kali Beneng viel een zware aschregen. Den 27en 's avonds ten 5¼ uur had er een zware gasontploffing plaats, die mijlen ver hoorbaar was. Een aanhoudend gebrom wordt gehoord. De gloeiende lava stroomt naar het Zuiden af. In den nacht van den 28en braakte de krater zware rookwolken uit in Oostelijke richting.

Java-Bode van 29 april 1886.

teit de Harmonie. — De koffieonderneming Soembersari in Loemadjang, toevoorende aan de erven Verheij, is uit den boedel van wijen den heer G. Le Bret losgemaakt en tot naamlooze vennootschap omgewerkt. Van het kapitaal groot f500.000.— verdeeld in 500 aandeelen à f1000.— zijn reeds 150 stuks geplaatst. Als directeur treedt op de Heer Suermondte te Rotterdam, waar de vennootschap haar hoofdzetel heeft, als vertegenwoordigs' er Indië, de firma Fraser Eaton & Co 'e Soerabaja; zo meldt de *Soer. Ct.*

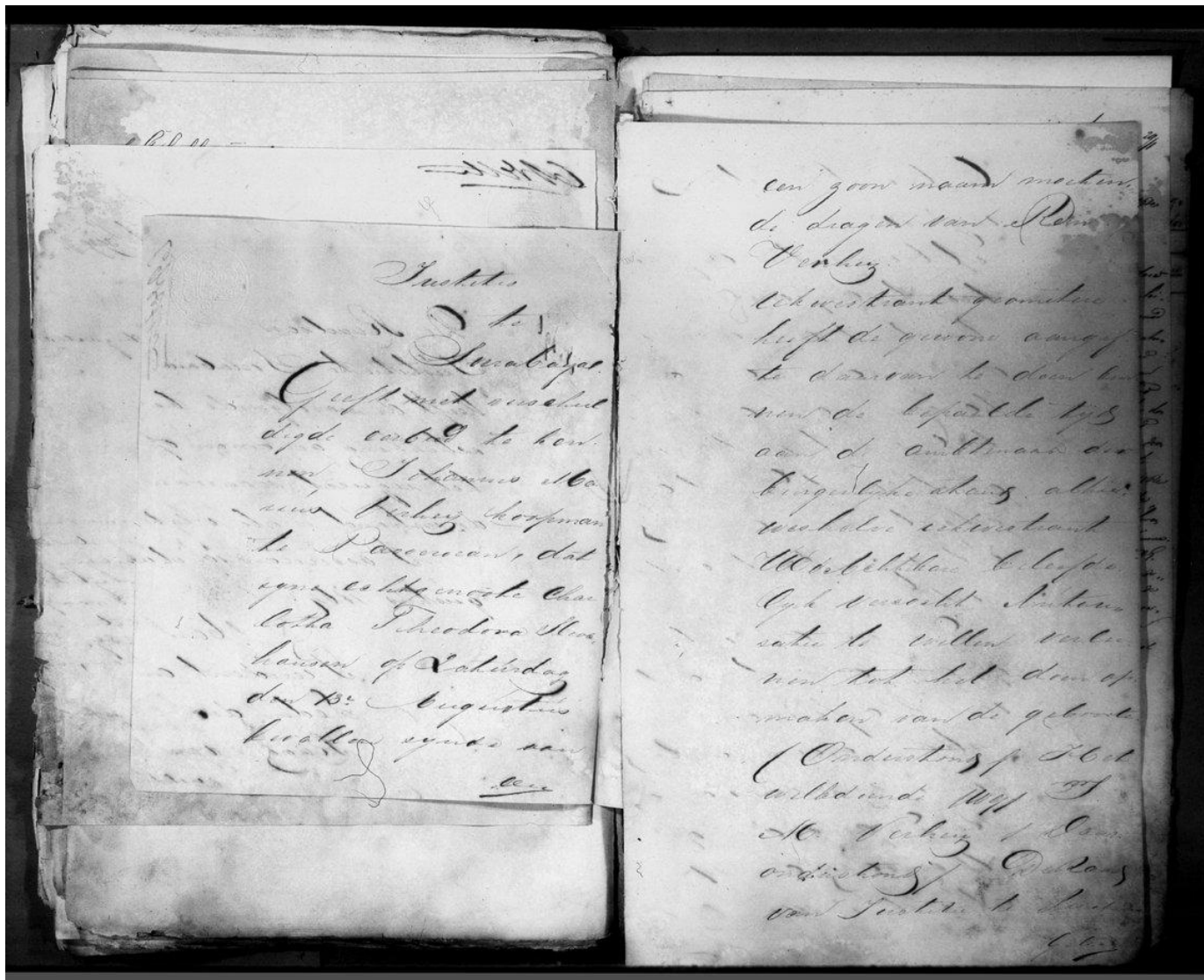
De Locomotief van 13 februari 1896.

— Te Malang is door B. J. C. Verheij, ondernemer van landbouw, wonende op de onderneming Wonosaria, distr. Karanglo, afd. Malang, res. Pasoeroean en H. Elias, tuingeëmployeerde van de suikeronderneming Djombang, afd. Djombang, jopgericht de nl. v. Cult. Mij. Lawang, voor den tijd van 50 j.; het doel is de overname en de exploitatie van de erfpachtsperceelen Wonosarie, verp. no. 659; Wonagoeng, verp. no. 676; Patoeng Woeloeng, verp. no. 1063; allen gelegen in het district Karanglo, ald. Malang, res. Pasoeroean, welke perceelen thans nog staan ten name van vrouwe Charlotta Theodora Stockhausen, doch door deze aan B. J. C. Verheij zijn overgedragen; het kapit. is f 90.000. — in 180 aand. van f 500. elk. Van die aand. zijn 30 genomen en in contanten volgestort door H. Elias, terwijl 150 zijn uitgereikt aan B. J. C. Verheij voor zijn inbreng. De winst, wordt

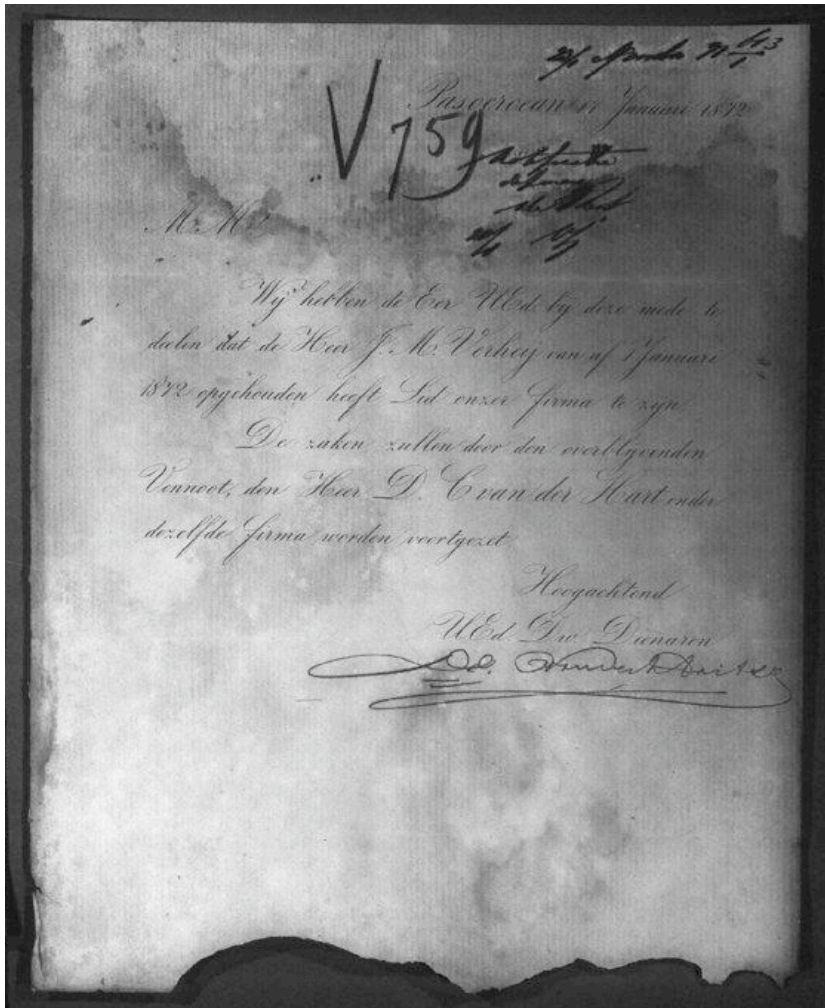
Bataviaasch Nieuwsblad van 10 augustus 1905.

1717
1756
De Raad van
Justitie te Soerabaja
heeft de navolgende be-
schikking genomen op
het request waarvan
de inhoud is als volgt
Pasoeroean 19
augustus 1864
aan
President en
Leden der
Raad van
Justitie

'De Raad van Justitie te Soerabaja heeft de navolgende beschikking genomen op het request waarvan de inhoud is als volgt. Pasoeroean 19 augustus 1864. Aan President en Leden der Raad van Justitie [te Soerabaja]' (CBG, collectie Oost-Indische bronnen, sub voce Verheij).

[Aan President en Leden der Raad van] Justitie te Soerabaja. Geeft met verschuldigde eerbied te kennen, Johannes Marius Verheij, koopman te Pasoeroean, dat zijne echtgenoot Charlotte Theodora Stockhausen op zaterdag den 13e augustus bevallen zijnde van een zoon [den] naam mochtende dragen van Rein Verheij. Rekwestrant [geomitere?] heeft de gewone aangifte daarvan de doen binnen de bepaalde tijd aan de ambtenaar der burgerlijke stand alhier. Weshalve den rekwestrant UEdelachtbare beleefdelijk verzoekt autorisatie te willen verlenen tot het doen opmaken van de geboorte[akte]. (Onderstonddoende (w.g.) J.M. Verheij / Daaronder stond / Den Raad van Justitie te Soerabaja). Gelezen [bovenstaand request. Alvorens ten definitieve te disponeren. Verstaat dat er een onderzoek zal worden gehouden naar de waarheid van het ten requeste gestelde feit der geboorte van een kind uit requestrants echtgenoot. Draagt dit verhoor op aan den resident van Passourouan. Aldus gedaan in Raadkamer van voornoemde Raad, gehouden op woensdag den 21sten augustus 1864].

Brief D.C. van der Hart, d.d. Pasoeroean 17 januari 1872, waarin werd meegedeeld dat J.M. Verheij met ingang van 1 januari 1872 geen firmant meer was van D.C. van der Hart & Co. (CBG, Collectie Oost-Indische bronnen).

4. MARIA WILHELMINA [VON] STOCKHAUSEN, geb. Pasoeroean 5 dec. 1840 (Stockhausen), overl. Lawang (Pasoeroean) (ingeschr. Bangil, Pasoeroean) 15 jan. 1897 (von Stockhausen),²⁷ tr. 1e Pasoeroean 25 jan. 1860 DIRK SMITS, geb., op de inwonerslijst van de afdeling Panaroekan en Bondowoso (Besoeki) (1857), leerling-telegrafist -1858, telegrafist bij de 'electro-magnetische telegrafien' (voorlopige benoeming) 1858,²⁸ telegrafist 3e klasse, chef van het telegraafkantoor te Pasoeroean 1860,²⁹ idem van dat te Serang (Bantam) 1861,³⁰ overgeplaatst van het telegraafkantoor te Serang naar dat te Weltevreden 1864,³¹ eervol ontslag uit 's-lands dienst 1864,³² derde commies bij de assistent-resident van politie te Semarang 1867,³³ wegens ziekte twee jaar verlof naar Nederland 1868,³⁴ commies bij de assistent-resident van Sambas (Westerafdeling van Borneo), tevens vendumeester ald. 1871,³⁵ vertrok met zijn echtgenote a/b van het Nederlandsch-Indisch s.s. "Batavia" (kapt. Bierings) van Batavia met bestemming Billiton, Pontianak en Singkawang (Westerafdeling van Borneo) 1871,³⁶ eervol ontslag uit 's-lands dienst 1872,³⁷ overl. Batavia 20 dec. 1875, zn. van; tr. 2e Malang (Pasoeroean) 3 mei 1882 Jhr. HENRI JEAN ABRAHAM SIMON DE MEY VAN (STREEFKERK, bij Kon. Besluit van 16 jan. 1829, nr. 113 gewijzigd in) GERWEN, geb. Lienden, h. Kermestein 15 juni 1828, marineofficier 1844-, laatstelijk luitenant-ter-zee 2e klasse 1851-1855, daarna havenmeester te Boeleng (Bali) 1885-†, overl. a/b van een schip op reis van Soerabaja naar Boeleng 27 maart 1888, zn. van Jhr. Jean Charles François Gijsberto de Mey van Streefkerk en Jacoba Maurina Spiering. Uit het eerste huwelijk voor zover bekend een dochter.³⁸ Het tweede huwelijk bleef kinderloos.

5. Levenloos kind, geb. Pasoeroean 22 dec. 1843.

6. Levenloos kind, geb. Pasoeroean 9 maart 1845.

Iia. CORNELIS MARIA FREDERIK (bij Kon. Besluit van 26 aug. 1893, nr. 35) VON STOCKHAUSEN,³⁹ geb. Pasoeroean 1 nov. 1834, ambtenaar 2e klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië 16 sept. 1862,⁴⁰ ambtenaar ter beschikking van de directeur der cultures op 150 gulden per maand 20 april 1863,

geplaatst bij de landelijke inkomsten en cultures in de residentie Pasoeroean 21 mei 1863, controleur 3e klasse bij de landelijke inkomsten en cultures op 225 gulden per maand 14 juli 1864 en geplaatst in de residentie Pasoeroean 1864,⁴¹ controleur 2e klasse op 300 gulden per maand 31 dec. 1866, controleur 1e klasse op 400 gulden per maand 30 april 1871, idem bij het binnenlands bestuur op Java en Madoera, overgeplaatst van de residentie Madioen naar de residentie Preanger Regentschappen 1873,⁴² geplaatst in de residentie Soerabaja 1874,⁴³ wegens ziekte twee jaar verlof naar Nederland op een verloftractement van 2220 gulden per jaar 16 maart 1875,⁴⁴ m.i.v. 1 mei 1878 eervol ontslag uit 's-lands dienst 13 april 1878,⁴⁵ drager van het Marianerkruis (Marianerkreuz des Deutschen Ritterordens),⁴⁶ overl. 's-Gravenhage 18 febr. 1911,⁴⁷ tr. Utrecht 30 okt. 1862 ALBERTHA ADRIANA REEDERS, geb. Breukelen 20 april 1834,⁴⁸ overl. 's-Gravenhage 7 dec. 1921,⁴⁹ dr. van Jacobus Andreas Reeders, horlogemaker, en Albertha Graavendaal.

Getrouwd: C. M. F. STOCKHAUSEN,
(83600) Oost-Indisch Ambtenaar 2de Kl.
Utrecht, en
30 October 1862. A. A. REEDERS.

Nieuwe Rotterdamse Courant van 1 november 1862.

Bij kon. besluit is aan C. M. F. Stockhausen, gewezen contr. 1ste kl. bij het binnenlandsch bestuur op Java en Madura, vergund het aannemen van het door de Duitse Ridderorde te Weenen ingestelde Marianerkruis.

Java-Bode van 16 mei 1891.

Heden overleed zacht en kalm, tot onze diepe droefheid, onze hartelijk geliefde Echtgenoot, Vader en Behuudvader
Cornelis Maria Frederik Von Stockhausen,
Gepensionneerd Controleur 1e klasse, Binnenlandsch Bestuur op Java,
in den ouderdom van 76 jaren.
A. A. VON STOCKHAUSEN—
REEDERS.
G. W. VON STOCKHAUSEN.
C. A. W. VON STOCKHAUSEN—
MÜLLER.
's Gravenhage, 18 Febr. 1911.
Zeestraat 66.
Bezoeken kunnen niet worden afgewacht.

Rotterdamsch Nieuwsblad van 22 februari 1911.

Cornelis Maria Frederik von Stockhausen, * Pasoeroean, Java, 1. Nov. 1834 [Schwarzb.-sondersh. Adelsbefähigung 3. März 1890], niederländ. StBeamter a. D.;
× Utrecht 30. Okt. 1862 mit — Albertha Adriana Reeders, * Breukelen 20. April 1835. [In Haag.]
Sohn: Gerrit Willem, * Boerwododi, Java, 8. Sept. 1873; × Utrecht 12. Juni 1902 mit — Charlotte Adriane Wilhelmine Müller, * Utrecht 8. Mai 1880. [In Haag.]

Gotthaisches Genealogisches Taschenbuch (zie noot 4), pagina 749 met foutief geboortjaar 1835.

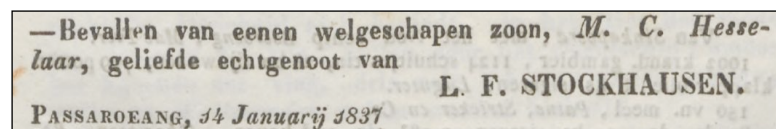
Uit dit huwelijk:

1. GERRIT CORNELIS STOCKHAUSEN, geb., overl. Malang (Pasoeroean) 15 juni 1865.
2. GERRIT WILLEM VON STOCKHAUSEN, geb. Poerwodadi (Madioen) 8 dec. 1873,⁵⁰ makelaar in effecten, woonde ten tijde van zijn tweede huwelijk te Scheveningen, overl. 's-Gravenhage 17 jan. 1938,⁵¹ tr. 1e Utrecht 12 juni 1902 (echtsch. ingeschr. ald. 19 jan. 1918)⁵² CHARLOTTE ADRIANE WILHELMINE MÜLLER, geb. Utrecht 8 mei 1880, overl. Zeist 8 mei 1955, dr. van Carl Johann Heinrich Müller en Adriana Wilhelmina de Groot;⁵³ tr. 2e 's-Gravenhage 29 april 1919⁵⁴ HILLEGONDA PAULINA HORTENSE BOS OTTEN, geb. Soerabaja 12 nov. 1878, overl. Breda 10 mei 1970, dr. van Hendrik Bos Otten en Theodora Hortense Clementine Vrijdag en wed. van Arnold Frederik Stemfoort. Beide huwelijken bleven kinderloos.

Haagsche Courant van 18 januari 1938.

Iib. LOUIS JOHAN CAREL STOCKHAUSEN, geb. Pasoeroean 14 jan. 1837,⁵⁵ militair, overl. Malang (Pasoeroean) 5 okt. 1875.

Javasche Courant van 25 januari 1837.

Zijn erkende kinderen (ex matre een inlandse vrouw):⁵⁶

1. CHARLES LOUIS STOCKHAUSEN, geb. 15 jan. 1869.
2. CORNELIS MARTINUS FREDRIK STOCKHAUSEN, geb. 23 nov. 1871.
3. CHARLOTTA LUCIA STOCKHAUSEN, geb. 14 nov. 1872.
4. ELISABETH WILHELMINA STOCKHAUSEN, geb. 14 sept. 1875.

Fragmentgenealogie van Theodor Albert von Stockhausen

Preuß. Adelstand Berlin 6. Juli 1798 (für Christian Ludwig Stockhausen, Kgl. preuß. Art.-
Rpt.). — W. (1798): Innerhalb goldenen Schildesrandes in Silber ein brauner Eichstamm
mit vier abgestuften Ästen und zwei grünen Eichblättern. Auf dem gekrönten Helme mit blau-
silbernen Decken ein offener schwarzer Flug, dessen Flügel mit goldenen Kleeftengeln belegt sind.

Gothaisches Genealogisches Taschenbuch (zie noot 4), pagina 747.

I. THEODOR ALBERT VON STOCKHAUSEN, geb. Saarn an der Ruhr 6 okt. 1857 (zn. van Hermann Rudolf Albert von Stockhausen en Pauline Mathilde Agathe von Stockhausen),⁵⁷ gegageerd cavalierist 2e klasse O.I.L., wonende te Salatiga (Semarang) (1899...1932),⁵⁸ overl. Salatiga 1926,⁵⁹ tr. Salatiga 22 mei 1895 MIRA[H] (INLANDSE VROUW).

Theodor Albert von Stockhausen
(website San Jose Victorian (<http://sanjosevictorian.com/vonstockhausen.php>)).

Uit dit huwelijk (kinderen 1-2 erkend⁶⁰ en gewettigd door het huwelijk):

1. AGATHE MATHILDE WILHELMINE VON STOCKHAUSEN, geb. Salatiga 19 april 1894 en erk. Salatiga (Semarang) 1894/1895, komende uit Indonesië, ingeschr. te Bergen op Zoom 22 juni 1957, overl. Amsterdam 9 jan. 1980, tr. Bandoeng 28 nov. 1917 HENDRIK JOHANNES BLOOS, geb. Nieuwer-Amstel 1 febr. 1888, onderluitenant der artillerie K.N.I.L., overl. Pakanbaroe 30 juni 1945 en herbegr. Nederlands ereveld Menteng Pulo te Jakarta,⁶¹ zoon van Floris Bloos en Gerritje van den Bosch. Uit dit huwelijk een zoon.

2. HEDWIG CORNELIA FRIEDERIKE VON STOCKHAUSEN, geb. Salatiga 19 april 1894 en erk. ald. 1894/1895 (tweeling met de voorgaande), komende uit Tjitjadas, ingeschr. te Smilde 16 aug. 1933, overl. Smilde 13 sept. 1979, tr. Bandoeng 4 okt. 1916 JAN WEITES, geb. Smilde 9 nov. 1878, overl. Ermelo 27 dec. 1956, zoon van Geert Weites en Grietje Werkman. Uit dit huwelijk drie zoons en twee dochters.

3. MARIA LOUISE ANNA VON STOCKHAUSEN, geb. Salatiga 26 juli 1896, komende uit Nederlands Nieuw-Guinea, ingeschr. te Lochem 5 juni 1954, overl. Eindhoven 21 juni 1982, tr. Salatiga 4 febr. 1915 FRIEDRICH HERMAN PIESCHEL, geb. Kranggan (Kedoe) 26 juni 1891 en erk. Temanggoeng (Kedoe) 1893/1894,⁶² overl. Leerdam 22 mei 1958, zn. van de inlandse vrouw Sila en erkend door Johann Christof Pieschel.⁶³ Uit dit huwelijk een zoon.

4. HERMANN RUDOLF FRIEDRICH VON STOCKHAUSEN, geb. Salatiga 10 april 1899, militair-opnemer bij de topografische dienst (1925), adjunct-onderofficier-topograaf, van de 2e opnemingsbrigade te Makasser overgeplaatst naar het 'zelfstandig detachement' van Zuid-Celebes ald. 1932,⁶⁴ komende uit Nederlandsch-Indië, ingeschr. te Putten 18 febr. 1948, vandaar uitgeschr. naar Bandoeng 2 juli 1948, komende vandaar ingeschr. te Putten 4 okt. 1950, overl. Maurik 25 maart 1954, tr. Bonthain (Celebes) 28 april 1923 PAULINE ADELGUNDE KUEN, geb. Soerakarta 10 sept. 1905, overl. Wageningen 21 juni 1979, dr. van Pius Kuen en [Elisabeth Bronkhorst?].⁶⁵

Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië van 3 juni 1925.

Uit dit huwelijk (voor zover bekend):

a. PAULINE HEDWIG (HETTY) VON STOCKHAUSEN, geb. Malang 24 aug. 1924, overl. Helmond 15 sept. 2003, tr. Bandoeng 31 dec. 1947 OSWALD EDUARDUS BOMELIJN, geb. Sas van Gent 7 maart 1918,

overl. Helmond 23 mei 1989, zn. van Camile Alouisius Bomelijn en Irma Maria van Lent. Uit dit huwelijk een zoon en drie dochters.

b. HANS WALDEMAR (WALDY) VON STOCKHAUSEN, geb. Malang 18 juni 1928, vrijwillig matroos bij de Koninklijke Marine a/b Hr.Ms. "Luymes" (1957), genaturaliseerd 1957,⁶⁶ overl. Zeist 21 sept. 2002, tr. Ede 7 aug. 1954 ANNA (AN) NAVEST, geb. Batoedjadjar bij Tjimahi (Priangan) 6 aug. 1934, overl. Nieuwegein 31 jan. 2003, dr. van Willem Navest en Omah (inlandse vrouw). Uit dit huwelijk twee zoons en een dochter (geb. 1958-1967).

c. ADELGUNDE VON STOCKHAUSEN, geb. Taroetoeng (Djambi) 9 dec. 1929.

d. ALBERT HERMANN RUDOLF VON STOCKHAUSEN, geb. Makassar 29 okt. 1935.

5. HANS WALDEMAR ADALBERT VON STOCKHAUSEN, geb. Salatiga 11 dec. 1902, aspirant opzichter - 1928 en opzichter 1928- bij het boswezen op Java,⁶⁷ gemobiliseerd als landstormsoldaat der infanterie K.N.I.L., door de Japanners krijgsgevangen gemaakt 4 maart 1942,⁶⁸ postuum begiftigd met het Mobilisatie-Oorlogskruis,⁶⁹ overl. a/b van het Japanse krijgsgevangentransportschip "Nitimei Maru" varende in de Golf van Martaban nabij Moulmein 15 jan. 1943 (zeemansgraf),⁷⁰ tr. DIJEM LEGEJEM (JAVAANSE VROUW),⁷¹ woonde tijdens de Japanse bezetting van Nederlandsch-Indië in desa Wero bij Gombong (Kedoe),⁷² overl. Hengelo 8 jan. 1984 (weduwe H.W.A. von Stockhausen).⁷³

Zittend tweede van rechts: Hans Waldemar Adalbert von Stockhausen in de tijd dat hij de suikerschool bezoekt (website Indisch4ever).

Foto links: Hans Waldemar Adalbert von Stockhausen (Website van de Oorlogsgravenstichting).

Foto rechts: Hans Waldemar Adalbert von Stockhausen en zijn echtgenote (website Oorlogsgravenstichting).

44- 1090 泰 JH/80 泰V 11989

收容所 Camp	爪哇 泰 昭17年8月19日	番 號 No.	爪哇 6850
姓 名 Name	Stockhausen, von H.A. ストックハウゼンボンハウ スマトルベルト	生年月日 Date of Birth	1902-12-11
國 籍 Nationality	蘭 Hans selbst	所 屬 部 隊 Unit	No.20502 Landst. Magelang
階 級 身 分 Rank	Landst. sold. Inf. 陸 軍 兵	捕 獲 年 月 日 Date of Capture	昭和17年3月4日
捕 獲 場 所 Place of Capture	爪哇	母 之 名 Mother's Name	Miran
父 之 名 Father's Name		職 業 Occupation	
本 籍 地 Place of Origin	Java, Salatiga	特 記 事 項 Remark	35620
通 報 先 Destination of Report	Mevr. M. von Stockhausen- Wepo, Gombong, Java.		

補脩済

死亡

重複

31774

Interneringskaart van Hans Waldemar Adalbert von Stockhausen (Japanse interneringskaarten K.N.I.L.).

'Geestenverdrijver' hoort 10 jaar eisen

ALMELO — Stille, 'magische krachten' en het verjagen van boze geesten hadden hem niet geholpen. Integendeel, juist het mislukken van deze duistere praktijken bracht de 39-jarige J. A. van der K. uit Hengelo gisteren voor de Almeloze rechtbank.

Hij stond terecht wegens het doodslaan, met een koperen klok, en beerving van de 76-jarige weduwe H. W. A. Stockhausen begin dit jaar. Tien jaar gevangenisstraf eiste officier van justitie mr. B. van Riemsdijk tegen de verdachte.

De man zat in enorme financiële moeilijkheden. Hij had overal schulden. Een familie, die hij met zijn 'magische

krachten' behandelde, vond dat deze therapie maar weinig had geholpen en eiste 18000 gulden van hem terug. Diezelfde familie wilde ook wel eens de sieraden terugzien, die Van der K. 'van bozen geesten zou reinigen' en maar niet terug gaf.

Ten einde raad wendde hij zich op 8 januari tot de alleenwonende weduwe in Hengelo. Hij vroeg haar hem een flinke som geld te lenen, maar zij weigerde. „Toen knapte er iets in mij en ik wist niet meer wat ik deed,” zei de verdachte.

Als een razende sloeg hij de bejaarde vrouw met een koperen wandklok op het hoofd. Toen zij dood op de grond lag pakte hij

haar armbanden en een ketting af. Verder knipte hij enkele ringen met een tangetje van haar vingers. De verdachte gaf toe dat hij de vrouw met de klok geslagen had, maar ontkende dat hij van tevoren een plan had gemaakt om haar te doden. De klok gooide hij in een zwembad vlakbij zijn huis, de sieraden beleende hij in een Amsterdams pandjeshuis. Met de 9000 gulden die hij in handen kreeg loste hij een aantal schulden af.

Zijn raadsman, mr. M. Moskowicz, bepleitte ontslag van rechtsvervolging omdat Van der K. 'onder psychische dwang' gehandeld zou hebben. Uitspraak 25 september.

ALMELO (ANP) - De rechtbank in Almelo heeft de 39-jarige J.A. van der K. uit Hengelo voor doodslag met roof op de 76-jarige weduwe H.W.A. von Stockhausen uit Hengelo veroordeeld tot negen jaar gevangenisstraf. De eis luidde tien jaar.

De man sloeg de vrouw op 8 januari van dit jaar in haar woning in Hengelo met een metalen klok dood en beroofde haar vervolgens van haar sieraden, waarbij hij de ringen om haar vingers met een tangetje losknipte.

Het Vrije Volk van 19 september 1984.

Nederlands Dagblad van 26 september 1984.

Uit dit huwelijk negen kinderen, w.o.:⁷⁴

WILHELM VON STOCKHAUSEN, geb. Salatiga 7 dec. 1925 (ex matre Mariani, ook genaamd Dijem),⁷⁵ overl. Enschede 27 jan. 2005, tr. Bandoeng 23 dec. 1947 CAROLINE MARIE SCHMID. Uit dit huwelijk vijf zoons en vijf dochters (geb. 1948-1965).

Noten

Adresboek	=	<i>Nieuw/Kleian's Adresboek van geheel Nederlandsch-Indië</i> [1899, 1901, 1903-1927, 1929-1930, 1932, 1934, 1938, 1941].
AN	=	<i>Almanak [en naamregister] van Nederlandsch-Indië</i> [1816-1864].
GHG	=	P.C. Bloys van Treslong Prins, <i>Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden betreffende Europeanen op Java</i> [1934-1939; 4 delen].
LDS	=	The Church of Jesus Christ of Later-day Saints (Mormonen).
Naamlijst	=	<i>Naamlijst der Europeesche inwoners van Nederlandsch-Indië en opgaven omtrent hun burgerlijken stand</i> [1865-1902].
OGS	=	Oorlogsgravenstichting.
OIB	=	Centraal Bureau voor Genealogie, Collectie Oost-Indische bronnen.
RA-I	=	<i>Regeringsalmanak voor Nederlandsch-Indië. Eerste gedeelte. Grondgebied, bevolking en bestuur</i> [1882-1942].

¹ *Genealogisches Handbuch der Adelligen Häuser B. Band XXIV* (Limburg an der Lahn 2002) (hierna aangehaald als *Adelige Häuser B XXIV*). Hierin zijn alleen de jongere generaties opgenomen. Dit is Band 129 in de 'Gesamtreihe' van *Genealogisches Handbuch des Adels*.

Zie verder: *Adelslexicon. Band XIV Stae-Tra* (Limburg an der Lahn 2003) (hierna aangehaald *Adelslexicon Band XIV*). Dit is Band 131 in de 'Gesamtreihe' van *Genealogisches Handbuch des Adels*.

² *Genealogisches Handbuch der Adelligen Häuser A. Band XXVII* (Limburg an der Lahn 2003). Hierin zijn alleen de jongere generaties opgenomen. Dit is Band 132 in de 'Gesamtreihe' van *Genealogisches Handbuch des Adels*. Zie verder: *Adelslexicon. Band XIV Stae-Tra* (Limburg an der Lahn 2003).

- ³ Zie: Rudolf v. Buttlar-Elberberg, *Stammbuch der althessischen Ritterschaft, enthaltend die Stammtafeln der im ehemaligen Kurfürstenthum Hessen ansässigen zur althessischen Ritterschaft gehörigen Geschlechter* (Cassel 1888).
- ⁴ Een genealogie van deze familie is te vinden in *Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Briefadeligen Häuser. Erster Jahrgang 1907* (Gotha, z.j.) (hierna aangehaald als *Briefadelige Häuser 1907*). Zie ook: *Genealogisches Handbuch der Adelligen Häuser B. Band IX* (Limburg an der Lahn 1970) en *Adelige Häuser B XXIV*. Hierin zijn alleen de jongere generaties opgenomen). Zie verder: *Adelslexicon Band XIV*.
- ⁵ Deze wapenafbeelding is in zwart-wit afgebeeld in: *Adelige Häuser B XXIV*, pag. 432. De gekleurde versie is ontleend aan het wikipedia-artikel 'Stockhausen (thüringisches Adelsgeschlecht)'.
⁶ *Adelige Häuser B XXIV*, pag. 432.
- ⁷ Volgens *Briefadelige Häuser 1907*, pag. 749 vond de *Adelsbestätigung* plaats op 3 maart 1890.
- ⁸ Ibidem, pag. 441. *Briefadelige Häuser 1907*, pag. 748 geeft de volgende nogal afwijkende beschrijving. 'In Silber ein bewurzelter schwarzer Eichstamm mit zwei grünen Blättern. Auf dem Helme mit schwarz-silbernen Decken ein schwarz-silberner Flug.'
- ⁹ *Briefadelige Häuser 1907*, pag. 748.
- ¹⁰ Nat. Archief, Archief Ministerie van Oorlog, Stamboeken van onderofficieren en minderen van de landmacht, 1813-1924 (toegang 2.13.09), Stamboek Algemeen depot der landmacht nr. 33. inv.nr. 635, nr. 11221.
- ¹¹ *Javasche Courant* van 12 nov. 1831.
- ¹² Maria Catharina Hesselaar, weduwe Stockhausen.
- ¹³ Hermanus Theodorus Hesselaar, adjunct-gezworen landmeter in de residentie Pasoeroean (1830), overl. Pasoeroean 19 juli 1830 (overlijdensbericht in: *Javasche Courant* van 31 juli 1830; H.T. Hesselaar, oud 38 jaar, [tweede] luitenant der schutterrij [te Pasoeroean]; ondertekening door Charlotte Meijer, wed. H.T. Hesselaar; de overledene liet 5 'zeer jonge' kinderen na).
- ¹⁴ B.v.T.P., 'Fragmentgenealogie der familie Hesselaar, 18e-19e eeuw', *De Indische Navorscher* 3 (1937), pag. 13.
- ¹⁵ Geboortebericht in: *Javasche Courant* van 10 okt. 1838.
- ¹⁶ RA-I, Bijlage AA, pag. 314-315 (administrateur: B.J.C. Verheij (haar zoon); inschrijving in het erfpachtregister resp. 27 nov. 1875, 26 juni 1878, 9 jan. 1893 en 6 jan. 1893). In: RA-I 1905, Bijlage BB, pag. 356-357 alleen de eerste drie ondernemingen genoemd met haar als eigenares en ook toen als administrateur: B.J.C. Verheij.
In RA-I 1895 en RA-I 1896 (daarin resp. Bijlage PP, pag. 292-293 en Bijlage AA, pag. 264-265) waren de vier in RA-I 1901 genoemde ondernemingen eigendom van G. Lebret en was C.J. Verheij (een broer van B.J.C. Verheij) administrateur.
- ¹⁷ *Bataviaasch Nieuwsblad* van 2 juni 1893.
- ¹⁸ Zie voor haar grafschrift: GHG I, pag. 308.
- ¹⁹ Burgerlijke stand van Brielle, Geboorteregister 1836, aktenr. 54, d.d. 5 april 1836.
- ²⁰ Indische almanakken voor genoemde jaren. Hij moet dus in 1856 in Nederlandsch-Indië zijn aangekomen.
- ²¹ Correspondentie tussen Raad van Justitie te Soerabaja en de resident van Pasoeroean n.a.v. de te late aangifte (19 aug. 1864) van de geboorte van Rein Verheij (geb. Pasoeroean 13 aug. 1864), zoon van J.M. Verheij (OIB, sub voce Verheij).
Transcripties te vinden op: <http://home.planet.nl/~mollo003/verhey/notes/pasoeroean.html>.
- ²² Zie: brief D.C. van der Hart, d.d. Pasoeroean 17 jan. 1872 (OIB).
- ²³ *Java-Bode* van 4 maart 1865 (benoeming); *De Locomotief* van 23 april 1872 (eervol ontslag wegens vertrek).
- ²⁴ *Java-Bode* van 11 juni 1874.
- ²⁵ Zie: *De Locomotief* van 3 dec. 1874.
- ²⁶ RA-I 1884, Bijlage IJ, pag. 159 (administrateur: hijzelf; inschrijving in het erfpachtregister zie noot 16; Idem 1885, Bijlage IJ, pag. 162 (administrateur: B.A.C. (lees B.J.C.?) Verheij) en 166 (Tjandi) (administrateur: A. van West; inschrijving in het erfpachtregister 1 febr. 1884); RA-I 1886, Bijlage DD, pag. 186 (administrateur: de ondernemer) en 192 (Soemblersari) (administrateur: A. van West).
- ²⁷ Overlijdensbericht in: *Arnhemse Courant* van 24 febr. 1897 (Lawang). Zie voor haar grafschrift: GHG I, pag. 293.
- ²⁸ *De Oostpost* van 30 sept. 1858. In *Almanak en naamregister van Nederlandsch-Indië voor 1859*, pag. 59 voor het eerst vermeld als telegrafist bij de 'gouvernements telegraphen'.
- ²⁹ *De Oostpost* van 8 okt. 1860.
- ³⁰ *Java-Bode* van 11 mei 1861.
- ³¹ *Bataviaasch Handelsblad* van 3 febr. 1864.
- ³² *Java-Bode* van 30 nov. 1864.
- ³³ *De Locomotief* van 20 sept. 1867.
- ³⁴ *Java-Bode* van 31 okt. 1868.
- ³⁵ *Bataviaasch Handelsblad* van 8 april 1871.
- ³⁶ *Java-Bode* van 8 mei 1871.
- ³⁷ *Java-Bode* van 23 maart 1872.
- ³⁸ Anna Maria Christina Gerrardina Smits, geb. Serang (Bantam) 16 april 1862 (geboortebericht in: *Rotterdamsche Courant* van 12 juni 1862; derde voornaam: Christina), overl. Batavia 9 sept. 1866 (opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1867, pag. 77; derde voornaam: Catharina).
- ³⁹ Bevestiging van zijn adeldom door de vorst van Schwarzburg-Sondershausen, d.d. Sondershausen 3 dec. (maart?) 1890.
- ⁴⁰ AN 1863, pag. 287.
- ⁴¹ *Java-Bode* van 16 juli en 3 sept. 1864.
- ⁴² *De Locomotief* van 30 sept. 1873.
- ⁴³ *Java-Bode* van 28 jan. 1874.
- ⁴⁴ Hij keerde niet meer naar Nederlandsch-Indië terug.
- ⁴⁵ Stamboek van Cornelis Maria Frederik (von) Stockhausen, Nat. Archief, Archief Ministerie van Koloniën 1901-1963, Stamboeken van burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indië en de gouvernementsmarine, inv.nr. 908 (deel P), fol. 49. Zijn stamboek vermeldt dat hij zich bij Kon. Besluit van 28 aug. 1893, nr. 35 Von Stockhausen mocht noemen.
- ⁴⁶ De volledige naam van de Duitse Ridderorde (kortweg Duitse Orde genaamd) luidt: Orden der Brüder vom Deutschen Haus St. Marien in Jerusalem. De orde werd in 1189 tijdens de Derde Kruistocht gesticht en behoorde met de Tempeliers en de Maltezers (Johanniërs) tot de drie grote middeleeuwse militaire-geestelijke orden.

- 47 Burgerlijke stand van 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1911, aktenr. 610, d.d. 20 febr. 1911.
- 48 Burgerlijke stand van Breukelen-Nijenrode, Geboorteregister 1834, aktenr. 24, d.d. 21 april 1834.
- 49 Burgerlijke stand van 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1921, aktenr. 3650, d.d. 9 dec. 1921.
- 50 Geboortebericht in: *Arnhemse Courant* van 12 nov. 1873. Deze geboorte niet gevonden in de opgaven burgerlijke stand (www.roosjeroos.nl).
- 51 Burgerlijke stand van 's-Gravenhage, Overlijdensregister 1938, serie A, aktenr. 124, d.d. 18 jan. 1938.
- 52 www.wiewaswie.nl.
- 53 Een zoon van het echtpaar Müller-de Groot was Ir. Frederik Ernst (Frits) Müller, geb. Utrecht 25 jan. 1889, overl. Breukelen 22 dec. 1960. Sinds 1935 lid van de NSB. Speelde tijdens de Duitse bezetting van Nederland een vooraanstaande rol. Vertrouwing van Mussert. Vergezeld de NSB-leider tijdens diens bezoeken aan Himmler en Hitler. Commissaris der Provincie Utrecht 1941-1941, burgemeester van Rotterdam 1941-1945 en peetvader van het SS-Artillerie Panzerregiment 54. Getrouwd op het landgoed (*Hof*) Abgunst bij Trendelburg (Hessen-Kassel) op 25 (24 volgens haar persoonskaart) nov. 1915 met Barbara Hedwig Emilie Anna Caroline von Stockhausen, geb. Abgunst 23 dec. 1883, overl. Herwijnen 20 maart 1974, dr. van Hans Ekebrecht von Stockhausen en Sophie von Baumbach en wed. van Carl Hans Völckers (zij behoorde tot de Nedersaksische familie Von Stockhausen). Bron: website Parlement & Politiek.
- Carl Johann Heinrich Müller (O.O.N.), overl. Utrecht 19 juni 1935 (zn. van Bernard Friedrich Müller en Charlotte Carp), hertrouwe als weduwnaar van Adriana Wilhelmina de Groot op kasteel Trendelburg 25 nov. 1909 Theodore Charlotte Auguste Gertrud von Stockhausen, geb. Karlsruhe 1 febr. 1872, overl. Utrecht 6 mei 1964 (op haar persoonskaart staan als haar ouders vermeld Adalbert von Stockhausen en Auguste Braun), dr. van Ernst Emil Leopold Adalbert von Stockhausen en Klara Georgine Elise Auguste Braun (zij behoorde tot de in 1798 geadelde tak van de Thüringse familie Von Stockhausen).
- 54 Burgerlijke stand van 's-Gravenhage, Huwelijksregister 1919, aktenr. B402, d.d. 29 april 1919. Hij 45 jaar oud, zij 40 jaar oud.
- 55 Geboortebericht in: *Javase Courant* van 25 jan. 1837. Hij werd niet vermeld in: *Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Briefadeligen Häuser. Erster Jahrgang 1907* (Gotha, z.j.).
- 56 Erkend Malang in sept./okt. 1875. Zie opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1877, pag. 245. Van hen ontbreekt verder elk spoor. Zij zijn na het overlijden van hun vader vermoedelijk bij hun (inlandse) moeder gebleven. Wellicht dat er van hen in Indonesië nog nakomelingen leven.
- 57 *Gothaisches Genealogisches Taschenbuch der Briefadeligen Häuser. Erster Jahrgang 1907* (Gotha, z.j.), pag. 748.
- 58 Adresboek voor genoemde jaren. Dus ook na zijn overlijden nog vermeld.
- 59 *Genealogisches Handbuch der Adelligen Häuser B. Band IX* (Limburg an der Lahn 1970).
- 60 Zie opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1896, pag. 340.
- 61 OGS (Slachtofferregister).
- 62 Zie opgaven burgerlijke stand in: Naamlijst 1895, pag. 359.
- 63 Johann Christof Pieschel, overl. Temanggoeng (Kedoe) 30 juli 1897. Te Temanggoeng (inwoner J.Ch. Pieschel) werden erkend: 1. Willem Hendrik Pieschel, geb. 2 dec. 1886; 2. Frederika Carolina Pieschel, geb. 25 mei 1888; 3. Fredrich Herman Pieschel, geb. 26 juni 1891; 4. Maria Catharina Piechel, geb. 14 okt. 1894.
- Johan Christoph Pieschel (ongetwijfeld identiek aan Johann Christof Pieschel), tr. Banda 12 okt. 1872 Anna Cornelia Lodewijk (haar geboorte en overlijden niet gevonden in de opgaven burgerlijke stand (www.roosjeroos.nl), maar vermoedelijk voortijdig overleden, waarna haar weduwnaar kinderen van een inlandse vrouw erkende). Uit dit huwelijk: 1. Willem Gustaaf Pieschel, geb. Banda 6 febr. 1873; 2. Hendrika Cornelia Pieschel, geb. Salatiga (Semarang) 19 aug. 1875.
- 64 *De Indische Courant* van 20 febr. 1932.
- 65 Op haar persoonskaart staan de namen van haar ouders niet vermeld. Pius Kuen, geb. Neuburg an der Kammel (Beieren) – nu gelegen in de Beierse Landkreis Günzburg – 19 febr. 1870 (Memorie van Toelichting bij het Ontwerp van wet tot zijn naturalisatie, Staten-Generaal, Tweede Kamer 1909-1910, Bijlagen, stuknr. 165, nr. 3: Memorie van Toelichting), onderluitenant der infanterie O.I.L. (alg. stamboeknr. 52894) -1908, civiel gezaghebber 1911-1919, lid van de gemeenteraad van Makassar 1928-† (*Bataviaasch Nieuwsblad* van 25 juli 1928), genaturaliseerd tot Nederlander bij Wet van 3 jan. 1910 (Stb., nr. 3) (*Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië* van 15 maart 1910, waarin Münster (Beieren) – nu gelegen in de Beierse Landkreis Donau-Ries – als zijn geboorteplaats werd vermeld), overl. Makassar 16 aug. 1934 (64 jaar oud, aktenr. 30, LDS-filmnr. 1582412, gezien via www.roosjeroos.nl), tr. Kota Radja (Atjeh) 19 juli 1894 Elisabeth Bronkhorst; had daarna een relatie met of tr. 2e Indo Kassi (Indo Kasei) (inlandse vrouw). Blijkens zijn overlijdensakte was Pius Kuen een zoon van Franziska Kuen en partner van Indo Kassi.
- Dat Pius Kuen haar vader was, is aangenomen op grond van het feit dat hij tot in het najaar van 1905 instructeur was bij het legioen van Mangkoenegoro (de uit het Solose vorstendom stammende heerser over het rijk Mankoenegaran, een vazalstaat van het vorstendom Soerakarta) en toen werd overgeplaatst van Solo naar het 5e bataljon infanterie (*Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië* van 19 sept. 1905; *Soerabaiasch-Handelsblad* van 18 sept. 1905).
- Een zoon van Pius Kuen, Hans Willem Kuen, geb. Makassar, overl. (1 jaar oud) Makassar 19 juni 1835 (aktenr. 15, LDS-filmnr. 1592412, gezien via www.roosjeroos.nl).
- 66 http://naturalisaties.decalonne.nl/indexddb.php?table_name=naturalisaties&function=details&where_field=Pers.nr.&where_value=185. In de Memorie van Toelichting bij het Ontwerp van wet tot zijn naturalisatie (Staten-Generaal, Tweede Kamer 1956-1957, stuknr. 4604, nrs. 1 en 2: Koninklijke boodschap, d.d. 27 febr. 1957, en Ontwerp van Wet) staat dat het gezin waartoe hij behoorde tijdens de Japanse bezetting 'als zeer betrouwbaar' bekend stond en dat hij destijds niet opteerde voor de Nederlandse nationaliteit omdat hij 'door de administratie als Nederlander werd aangemerkt' (Staten-Generaal, Tweede Kamer 1956-1957, stuknr. 4604, nr. 3: Memorie van Toelichting).
- 67 *Bataviaasch Nieuwsblad* van 5 sept. 1928.
- 68 Interneringkaart van H.W.A. von Stockhausen, Japanse interneringskaarten K.N.I.L.
- 69 Dankzij de inspanningen van zijn zoon Walter von Stockhausen. Zie: website Indisch4ever.
- 70 OGS (slachtofferregister). Zijn overlijden werd aangegeven te Batavia 1946 (aktenr. 8693; 40 jaar oud; LDS-filmnr. 1603554; www.roosjeroos.nl).
- 71 <http://www.ooocities.org/nitimeimaru/the382.html>.
- 72 Bron genoemd in noot 68.

⁷³ Zie voor deze tragische gebeurtenis: *Het Vrije Volk* van 19 sept. 1984; *Nederlands Dagblad* van 21 en 26 sept. 1984.

⁷⁴ Zie voor hun zoon Walter von Stockhausen het artikel 'The Walter von Stockhausen Story' op de website www.ssmaritime.com/oranje7.htm, alsmede www.indischhistorisch.nl/tweede/repatriering/ repatriering-repatrieren-als-verstekeling-deel-6-van-verstekeling-tot-adelborst.

⁷⁵ Persoonskaart van Wilhelm von Stockhausen.